

Generalitat de Catalunya
**Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació**
Oficina de Comunicació i Premsa

Pla director del Museu del Còmic i la Il·lustració de Catalunya

Dossier de premsa

Redactat per la Comissió de Treball per al Museu del Còmic i la Il·lustració de Catalunya, integrada pel Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i representants del sector

Es presenta el Pla director del Museu del Còmic i la Il·lustració de Catalunya, que s'ubicarà a Badalona

- **El Museu vol esdevenir un espai de referència internacional**
- **Aplegarà obra gràfica d'autoria catalana, obres publicades per editorials catalanes i l'obra d'autors d'arreu del món que destaquin per la seva qualitat i reconeixement internacional**
- **Tresserras: “el nou museu és una aposta per un llenguatge cultural que havia estat menystingut i que mereix ser considerat com a estratègic, no només pel pes industrial del sector, sinó també per la seva capacitat d'influir en els nous llenguatges de la cultura”**
- **Hi haurà una exposició permanent, centrada en l'evolució d'aquestes manifestacions artístiques, i tres espais d'exposicions temporals que mostraran aspectes concrets de la col·lecció**
- **La indústria editorial catalana del còmic factura més del 90% del total de vendes de còmics de l'Estat espanyol**

El conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació, Joan Manuel Tresserras i l'alcalde de Badalona, Jordi Serra, han signat avui un conveni de col·laboració per a la creació del Museu del Còmic i la Il·lustració de Catalunya (MCIC). Durant l'acte, en el qual també han participat el secretari de Cultura de la Generalitat, Eduard Voltas, i el regidor de Cultura de l'Ajuntament de Badalona, Mateu Chalmeta, s'ha donat a conèixer el Pla director del museu, elaborat per una comissió de treball integrada pel Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i representants del sector.

L'MCIC, que s'ubicarà a Badalona, vol esdevenir un espai de referència internacional en el món del còmic i la il·lustració. A diferència d'altres museus similars de França i Bèlgica, l'MCIC tindrà, a més d'una col·lecció àmplia d'obra gràfica representativa de la il·lustració catalana, una mostra dels autors i de les publicacions internacionals de reconegut valor artístic i cultural.

Així mateix, l'MCIC serà un fòrum d'intercanvi entre els creadors del món del còmic i la il·lustració i estimularà la creativitat dels visitants, animant-los a descobrir i experimentar. A més, el museu fomentarà el desenvolupament de les noves tecnologies aplicades al còmic i la il·lustració.

Durant la presentació d'avui, el conseller Tresserras ha destacat que “el còmic i la il·lustració no és ni molt menys un sector menor, ja que Catalunya compta amb una potent tradició artística, industrial i intel·lectual en aquest àmbit”.

D'aquesta manera, ha explicat, "el nou museu és una aposta per un llenguatge cultural que havia estat menystingut i que mereix ser considerat com a estratègic, no només pel pes industrial del sector, sinó també per la seva capacitat d'influir en els nous llenguatges de la cultura". "Serà un centre que, a més de ser respectuós amb la tradició i el patrimoni en aquest àmbit, estarà al servei dels creadors i de les indústries del sector", ha afegit.

El pressupost del projecte serà de prop d'11,4 milions d'euros, 8 dels quals a càrrec de la Generalitat de Catalunya i 3,4 a càrrec de l'Ajuntament (per a la recuperació i consolidació de l'edifici). És previst que el Museu pugui entrar en funcionament durant l'any 2012.

Per la seva banda, el secretari de Cultura, Eduard Voltas, ha destacat que "és molt important que aquest projecte neixi des del primer moment amb el consens i des de la concertació amb el sector" i ha dit que "el nou equipament no es concep només com un museu, sinó també com un centre cultural, de dinamització i difusió del món i del sector del còmic i la il·lustració".

Anàlisi del sector del còmic a Catalunya

L'informe *Hàbitos de lectura y compra de libros 2007*, elaborat per la Federació de Gremio de Editores, resumeix quins són els hàbits de lectura de còmic i *tebeos*. Un 12,4% de la població de més de 14 anys llegeix còmics i, d'entre aquests, el 59,7% ho fa almenys una vegada al mes. El segment de població amb un índex superior de lectura de còmics és el dels infants d'entre 10 i 13 anys (52%), seguits per la població de 14 a 24 anys (20,8%) i de la població d'entre 25 i 44 anys (15,1%).

Quant al pes econòmic del sector a Catalunya, cal remarcar que la indústria editorial catalana del còmic factura més del 90% del total de vendes de còmics de l'Estat espanyol. Les llibreries són el principal punt de venda de còmic, amb un 25% de les vendes. A Catalunya hi ha 50 llibreries especialitzades en còmic.

El futur Museu del Còmic i la Il·lustració de Catalunya se sumarà a l'actual panorama internacional de museus sobre aquest àmbit, entre els quals destaquen el Centre National de la Bande Dessinée et de l'Image (Angulema, França); el Centre Belge de la Bande Dessinée (Brussel·les, Bèlgica); The Cartoon Museum (Londres, Regne Unit); el Museum of Comic and Cartoon Art (Nova York, EUA); el Cartoon Art Museum of California (San Francisco, EUA); el Charles M. Schulz Museum and Research Center (Santa Rosa, EUA), i el Kyoto International Manga Museum (Kyoto, Japó).

1. LA COL·LECCIÓ DEL MUSEU

La col·lecció del museu estarà formada per obra gràfica d'il·lustració i de còmic, tant obra original com editada en diversos suports, amb una dedicació especial a autors catalans o residents a Catalunya, des de la implantació de la impressió litogràfica –primeres dècades del segle XIX– fins a l'actualitat. Pel que fa als autors internacionals, l'MCIC aplegarà obra gràfica d'autors d'arreu del món que destaquin per la seva qualitat i reconeixement internacional.

La creació de l'MCIC farà necessari establir unes prioritats per definir els autors i les publicacions que integraran la col·lecció, que seran:

- Obra gràfica original de còmic i il·lustració en qualsevol suport de les primeres dècades del segle XIX fins a l'actualitat.
- Obra d'autors nacionals i internacionals.
- Obra editada a Catalunya i a l'Estat espanyol.
- Obra editada a l'estranger i traduïda al català i/o castellà.
- Edicions dels diferents gèneres de la il·lustració i del còmic en qualsevol suport publicades a Catalunya des del segle XIX fins a l'actualitat.
- Col·leccions de publicacions: revistes satíriques, revistes d'històries, àlbums, publicacions periòdiques, premsa, enciclopèdies, catàlegs, etc.
- Obra original i publicacions que es considerin fonamentals per a la història del còmic i la il·lustració.

Adquisició, conservació i recerca

En relació amb la creació de la col·lecció de l'MCIC, es preveuen tres àmbits: l'adquisició, la conservació i la documentació i recerca. En primer lloc es preveu l'adquisició de grans tresors del còmic mundial, parant sempre una atenció especial als autors i les publicacions catalanes. Els objectius de l'adquisició d'obres són: reunir una col·lecció d'obra gràfica representativa de l'evolució històrica del còmic i la il·lustració a Catalunya, dissenyar una política d'adquisicions i estimular la donació i cessió de col·leccions per part d'autors vius, familiars, col·leccionistes privats i editorials.

El Pla director preveu l'adquisició per mitjà de fons públics i privats. Quant als fons públics, es recomana l'establiment d'acords de col·laboració per préstec d'obres per a exposicions temporals i itinerants, la cessió o dipòsit d'obres duplicades i la digitalització de material.

Pel que fa a les donacions o cessions privades, aquestes tindran el reconeixement social per mitjà de la publicitat, l'agraïment públic amb una galeria amb els noms dels donadors i la inclusió del nom del donador en tota la documentació escrita relativa a la peça concreta (cartel·les d'exposició, catàlegs, etc.).

En el camp de la conservació, el Pla director estableix que les prioritats seran preservar els fons originals i les reproduccions i establir una política de restauració.

Per altra banda, el Pla contempla el Programa de Recerca com un dels pilars estructurals de l'MCIC. Aquest Programa, que ha estat una reivindicació constant per part d'investigadors i especialistes del còmic i la il·lustració, girarà al voltant del Centre de Documentació i Biblioteca de l'MCIC.

Les necessitats bàsiques d'aquest centre són: crear un fons bibliogràfic i un fons de facsímils; establir un programa de projectes de recerca de la teoria o la història del còmic i la il·lustració, i vincular els projectes de recerca de l'MCIC amb l'oferta expositiva i d'activitats per generar un diàleg amb els continguts d'exposicions, tallers, visites guiades, etc. A més d'adquirir i catalogar els fons del museu, el Centre de Documentació i Biblioteca coordinarà els projectes de recerca i investigació en l'àmbit del còmic i la il·lustració.

2. LES EXPOSICIONS

El Pla director preveu que el museu tingui una exposició permanent que faci un recorregut històric de l'evolució del còmic i la il·lustració i també un programa d'exposicions temporals complementàries. L'espai expositiu, a més de les obres originals, disposarà de recursos interpretatius i museogràfics com ara les reproduccions, el 3D, recreacions i audiovisuals.

L'exposició permanent: *Tresors del còmic i la il·lustració*

Es preveu la incorporació a l'exposició permanent d'obres d'autors internacionals, referents per als creadors i lectors del país i que han marcat una manera de concebre el còmic i la il·lustració des del punt de vista del dibuix, el llenguatge, els personatges, la narrativa, etc.

El Pla director preveu que l'exposició permanent sigui un discurs cronològic, que mostri un recorregut per l'evolució històrica de la il·lustració i el còmic nacional, estatal i internacional.

El punt de partida del discurs serà el desenvolupament tècnic aplicat a les arts gràfiques i a la indústria de l'edició a Catalunya a partir de mitjan segle XIX, que van propiciar el creixement de l'oferta de premsa diària i revistes (litografia, cromolitografia, tricromia i fotogravat). El recorregut passarà per l'aparició del cinema i la televisió i acabarà amb l'aplicació de les noves tecnologies a la creació i reproducció de la imatge: la il·lustració aplicada al multimèdia i l'animació d'autor (mòbils, videoclips, animació, videojocs, etc.).

Programa d'exposicions temporals

Es proposen tres espais per a tres modalitats d'exposicions temporals que tindran ritmes i continguts diferents i que seran de producció pròpia o coproduïdes en col·laboració amb altres institucions interessades, dirigides i coordinades per l'equip tècnic de l'MCIC i amb la participació de professionals externs al centre.

- **R + D + il·lustració**

Serà un aparador del que s'està fent a Catalunya i a escala internacional: obra de nous creadors, difusió de premis, salons, concursos i fires del llibre il·lustrat, últimes tendències, aplicació de les noves tecnologies a la creació, etc. S'hi faran entre dues i quatre exposicions a l'any.

El discurs expositiu d'aquest espai girarà entorn de les possibilitats actuals i futures que han obert l'ús de les noves tecnologies aplicades a la creació i reproducció de la imatge, com ara els canvis des del punt de vista metodològic i d'estil gràfic en l'obra final de molts il·lustradors o el naixement de noves categories professionals com la de creador multimèdia o d'animació.

- Territoris del còmic

Aquest espai desenvoluparà un tema que articularà el fil argumental de l'exposició. Es preveuen dues exposicions l'any.

Aquestes exposicions giraran al voltant de temes de caràcter transversal amb capacitat d'atracció de grans públics: la ciència-ficció en el còmic, la mitologia del superheroi, el món animal, l'humor, la picaresca, el tractament de la família en el còmic, les avantguardes al còmic i la il·lustració, l'erotisme, la denúncia social i política i el còmic d'autor.

- Homenatge als creadors

En aquest espai es presentarà i s'aprofundirà en l'obra de creadors –tant del còmic com de la il·lustració– vius o no, de reconegut prestigi: commemoracions, obra completa, una obra en particular, etc. També s'hi preveuen dues exposicions l'any.

3. PÚBLIC, ACTIVITATS I SERVEIS

El Pla director de l'MCIC planteja programes per atreure visitants, tant a través de la seva exposició permanent com de les mostres temporals que s'hi facin, així com amb les activitats que s'hi organitzin, entre les quals destaquen les adreçades a centres educatius i les destinades a promoure la creació artística.

Les activitats de l'MCIC també pretenen atreure la participació dels centres educatius del país, mitjançant un programa formatiu dedicat a cada etapa educativa. Així mateix, es promourà la participació dels professionals del sector en la programació i realització d'activitats al museu.

Públics

El Pla director considera dues tipologies de públic: els professionals i els no professionals. Entre els primers es trobarien els investigadors, creadors i institucions. Com a públic no professional s'inclouen seguidors, els centres d'ensenyament, les famílies i el turisme forà.

Els objectius pel que fa als públics professionals són estudiar i aprofundir en el coneixement d'obres rellevants del còmic i la il·lustració, esdevenir un espai de relació entre els creadors, difondre el món del còmic i la il·lustració al gran públic i col·laborar amb productors i distribuïdors per a l'edició i promoció de novetats editorials.

En relació amb els públics no professionals, hi ha una motivació de descobriment d'obres rellevants d'autors catalans i estrangers i també la vivència d'una experiència.

L'MCIC adoptarà una política d'accessibilitat dirigida a persones amb discapacitat, ja sigui aquesta una discapacitat física, psíquica o sensorial. Es tindrà en compte en dos sentits: creant un espai físic adequat i garantint l'accessibilitat dels continguts a totes les persones amb alguna discapacitat.

Activitats pedagògiques i professionals

En el programa d'activitats culturals de l'MCIC adreçades a tots els públics, destaquen les visites guiades a les diverses exposicions, l'organització de xerrades i tallers per aprofundir en els continguts de les exposicions i la projecció de cicles de cinema relacionats amb el dibuix d'animació.

Pel que fa a les activitats pedagògiques, es preveu un programa anual de tallers didàctics adreçats a alumnes de primària i secundària entorn del còmic i la il·lustració, així com tallers didàctics adreçats a les famílies.

També s'organitzaran activitats per als públics professionals com ara xerrades i debats al voltant de projectes de recerca i altres investigacions que s'estiguin duent

a terme; jornades o classes magistrals per part d'un artista reconegut del sector i presentació de novetats editorials.

Serveis del museu

Es crearà una botiga–llibreria especialitzada, que disposarà de les últimes novetats editorials de còmics i *comic-books*, oferirà productes i marxandatge propi amb el logotip de l'MCIC i inclourà els catàlegs editats per l'MCIC i altres llibres de referència d'història, estètica, tècniques artístiques, monografies d'autors, etc. del còmic i la il·lustració, així com obres genèriques sobre arts gràfiques, art contemporani, etc.

La llibreria també disposarà d'edicions reeditades i facsímils d'àlbums, còmics, llibres, etc. de la col·lecció de l'MCIC i amb mercaderia especialitzada inspirada en personatges, objectes, il·lustracions, historietes, etc. de la col·lecció de l'MCIC. Així mateix, es preveu la creació d'una cafeteria i/o restaurant.

També es proposa l'establiment d'un carnet d'Amics de l'MCIC amb una quota anual que serveixi per entrar a totes les exposicions i instal·lacions, així com obtenir descomptes a la botiga i a les activitats de pagament organitzades per l'MCIC.

Difusió

El programa de publicacions proporcionarà informació sobre les col·leccions, les exposicions i els programes de recerca desenvolupats per l'MCIC. Hi ha la previsió d'editar els materials següents: catàlegs de l'exposició permanent i temporals; material didàctic per a professors i alumnes; fullets de l'exposició permanent i de les temporals, i la revista especialitzada o butlletí informatiu periòdic en suport electrònic i en paper.

Així mateix, es preveu la creació d'una pàgina web, que constituirà un dels principals canals de comunicació de l'MCIC. Contindrà informació genèrica del museu, l'agenda cultural de l'MCIC, la revista en format electrònic i un catàleg en línia de les principals peces de la col·lecció (accés a una fitxa amb imatge escanejada i dades de descripció i interpretació).

4. EDIFICI

El Pla director preveu que el museu tindrà una superfície de prop de 4.000 m², dels quals 1.275 m² es destinaran als espais expositius, 1.200 m² al magatzem, 230 m² als espais formatius (àrea infantil, sales per a tallers i aula de formació), 230 m² al centre de documentació i 230 m² a l'auditori.

Després de mesos de treball, el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i els representants del sector que formen part de la comissió de treball del Pla director per al nou equipament van decidir situar el Museu del Còmic i la Il·lustració de Catalunya a l'edifici Compañía Auxiliar del Comercio y la Industria (CACI), a Badalona.

L'antiga fàbrica CACI és un edifici del mestre d'obres Jaume Botey, construït a finals del segle XIX (1899). Es tracta d'un edifici de 5.400 metres quadrats amb sis plantes al cos central i quatre plantes a la resta.

L'edifici del CACI, obra de l'arquitecte Jaume Botey, va ser construït el 1899 per allotjar una fàbrica de colls de camisa de cotó. Es tracta d'una de les obres emblemàtiques de l'època industrial i representa un dels escassos vestigis del passat modernista de Badalona. L'edifici destaca per la seva construcció de ciment forjat com a estructura interior amb un exterior d'obra vista.

L'edifici està ubicat a la façana marítima, davant del futur nou passeig marítim i al costat del port esportiu i pesquer. En la decisió d'ubicar a Badalona el Museu del Còmic i la Il·lustració de Catalunya s'ha tingut en compte la bona accessibilitat amb transport públic, tant en tren com en metro (estació Gorg de la Línia 4 i futura línia 9), així com la seva localització al Passeig Marítim.

Durant l'any 2010 es durà a terme el projecte de recuperació patrimonial i de consolidació de l'edifici. L'objectiu d'aquestes actuacions, tenint en compte que aquesta antiga fàbrica ha de ser la seu del futur Museu del Còmic i la Il·lustració de Catalunya, és bàsicament consolidar l'estructura d'aquest edifici, que actualment presenta unes bones condicions pel que fa a les parets perimetrals i forjats, mentre que l'estat de la coberta és bastant precari.

El projecte de consolidació preveu:

- La formalització d'una nova coberta
- L'establiment dels nuclis de comunicació verticals necessaris per a un edifici que serà de pública concurrència
- La consolidació del terra de la planta baixa
- El tancament perimetral de tot l'edifici (col·locació de portes i finestres, arranjamant d'esquerdes i humitats, etc.)

5. CALENDARI I PRESSUPOST

Durant l'any 2010 es durà a terme el projecte de recuperació patrimonial i de consolidació de l'edifici on s'emplaçarà el nou museu. De manera paral·lela, el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i l'Ajuntament de Badalona treballaran en la constitució d'un consorci per a la seva gestió, obert a la participació d'altres institucions públiques o privades. També s'escollirà la direcció de l'MCIC i s'elaborarà el pla museològic (espais i col·lecció de l'MCIC) i el projecte museogràfic.

El pressupost del projecte serà de prop d'11,4 milions d'euros, 8 dels quals a càrrec de la Generalitat de Catalunya i 3,4 a càrrec de l'Ajuntament (per a la recuperació i consolidació de l'edifici). És previst que el Museu pugui entrar en funcionament durant l'any 2012.

6. ELABORACIÓ DEL PLA

El Pla director del Museu del Còmic i la Il·lustració de Catalunya (MCIC) s'ha redactat sota el lideratge de la Direcció General de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya i ha rebut l'assessorament d'una Comissió de Treball amb la participació dels agents més actius del sector. La comissió està constituïda, entre altres, per les persones següents:

- Antoni Guiral, Carles Santamaria i Josep M. Berenguer, FICOMIC (Fira del còmic)
- Horacio Altuna i Gemma Cortabitarte, Associació Professional d'Il·lustradors de Catalunya
- Marta Vaquer, Meeting Concert
- Joan Navarro, col·leccionista
- Albert Rossich, catedràtic de la Universitat de Girona
- Montserrat Trias, ACIC. Associació Catalana per a la Integració del Cec
- David Escrig, Associació Amics del Còmic del Prat

CONTACTE

Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació
Generalitat de Catalunya
Oficina de premsa i comunicació
Tel: 93 316 27 32
premsa.cultura@gencat.cat

Ajuntament de Badalona
Departament de Comunicació
Tel: 93 483 26 34
cmanso@badalona.cat